

Publicitāte portālā “Ventas Balss”

<https://www.ventasbalss.lv/zinas/reklama/34483-reklama-darbinieku-nosutisana-uz-arvalstim-kluvusi-biezaka-procedura-vienkarsaka>

VENTASBALSS.lv

Pirmdiena, 13. novembris
Eižens, Jevgēņija, Jevgē...

4 °C
Vējš 1 m/s

🏠 Ziņas Forums Sludinājumi Afiša Foto Video

Sabiedrība • Kriminālziņas • Brīvosta • Politika • Ekonomika • Izglītība • Sports • Kultūra un izklaide • Novadā • Vide • Ūd

REKLĀMA: Darbinieku nosūtīšana uz ārvalstīm kļuvusi biežāka, procedūra – vienkāršāka 🗨️ 0

6. novembris, 12:24

Paplašinoties darba tirgum un darbaspēka mobilitātei, aizvien biežāk uzņēmumiem rodas nepieciešamība nosūtīt savus darbiniekus darbā uz ārvalstīm.

Atbilstoši Latvijas Darba likumam darbinieku nosūtīšana attiecināma uz gadījumiem, kas saistīti ar starptautisko pakalpojumu sniegšanu, tostarp:

- kad darba devējs nosūta darbinieku uz citā valstī esošu filiāli vai koncernā ietilpstošu uzņēmumu;
- tas tiek darīts, pamatojoties uz darba devēja noslēgto līgumu ar personu, kuras labā tiks veikts darbs;
- kad darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniedzējs kā darba devējs nosūta darbinieku šī pakalpojuma saņēmējam, kura labā un vadībā tiks veikts darbs, ja tā uzņēmums atrodas vai veic darbību citā valstī.

Lai sāktu darboties, jāsaņem sertifikāts

* Nav jāiesniedz uzņēmumiem, kuri gada laikā atkārtoti pieprasa A1 sertifikātu.

* Ja darba Ņēmējs strādā vismaz divās valstīs.

Lai darbinieku nosūtītu darbā uz citām Eiropas Savienības (ES) un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstīm vai Šveici, uzņēmumam jāizpilda vairāki priekšnosacījumi.

Kā stāsta Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) Pabalstu metodiskās vadības daļas vecākā eksperte Iveta Suraka, Latvija kopš iestāšanās ES īsteno sociālās drošības shēmu koordināciju starp ES/EEZ dalībvalstīm un Šveici. Īstenošanas instrumenti ir divas regulas (Nr. 883/2004 un Nr. 987/2009), kurās ietvertie nosacījumi balstās uz četriem pamatprincipiem: vienlaikus persona var tikt apdrošināta vienā dalībvalstī; vienlīdzīga attieksme; apdrošināšanas periodu summēšana; pensiju un pabalstu eksports. Saskaņā ar to persona var būt pakļauta tikai vienas dalībvalsts tiesību aktiem, kas nozīmē, ka sociālās iemaksas par darba ņēmēju vienlaikus var veikt tikai vienā valstī.

"Kaut gan parasti darba ņēmējs ir apdrošināts tajā valstī, kurā faktiski veic darbu, tomēr mēdz būt situācijas, kad darbinieks, strādādams citā dalībvalstī, paliek sociāli apdrošināts savā dzīvesvietas valstī – viens no šādiem gadījumiem ir darbinieka nosūtīšana," skaidro VSAA pārstāve, norādot, ka to piemēro gadījumos, kad uzņēmums, kas savu saimniecisko darbību veic Latvijā, vēlas nosūtīt darbinieku īslaicīga darba veikšanai citā valstī.

Šādā gadījumā uzņēmumam ir jāvērtē VSAA un jāpieprasa A1 sertifikāts ("Sertifikāts par sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem, kas piemērojami sertifikāta saņēmējam"), kas ir dokumentārs apliecinājums tam, ka darba ņēmējs ir reģistrēts kā sociāli apdrošināta persona Latvijā, tātad nodarbinātības laikā citā valstī iemaksas ir jāturpina veikt Latvijā. Faktiski šis sertifikāts atbrīvo darba devēju no darbinieku reģistrēšanas citas dalībvalsts sociālās drošības sistēmā un sociālo iemaksu veikšanas šajā valstī. Vienlaicīgi jāņem vērā noteikums, ka ar A1 sertifikātu darbinieks ir tiesīgs strādāt kādā no dalībvalstīm divus gadus, savukārt tas nedod tiesības tikt nosūtītam, lai aizstātu citu nosūtīto personu. Ja tomēr rodas nepieciešamība pagarināt periodu darba pienākumu veikšanai vairāk par 24 mēnešiem, to iespējams izdarīt, vienojoties ar attiecīgās valsts kompetento iestādi, kura arī ir tiesīga pieprasīt darbiniekam uzrādīt Latvijā izsniegto A1 sertifikātu. Maksimālais laika posms, par kuru, vienojoties ar citu dalībvalsti, A1 sertifikāts var tikt izsniegts nepārtraukti, ir pieci gadi.

Darbs divās vai vairākās valstīs, sociālās iemaksas – tikai vienā

Vēl A1 sertifikātu nepieciešams pieprasīt gadījumos, kad persona veic darbību divās vai vairāk valstīs pie viena vai vairākiem darba devējiem. Šāds nosacījums galvenokārt attiecināms uz tādu profesiju pārstāvjiem, kuriem pastāvīgi jāmaina nodarbinātības valstis, piemēram, aviokompāniju personālu, starptautisko pārvadājumu šoferiem, kurjeriem, skatuves māksliniekiem, dažādu nozaru ekspertiem un citiem. Jāuzsver, ka arī šādās situācijās sociālās iemaksas par nodarbināto veicamas tikai vienā valstī. Darbinieks ir sociāli apdrošināms dzīvesvietas valstī, ja tajā tiek veikta būtiska darbības daļa, vai arī viņu nodarbina vairāki uzņēmumi, kuru juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta ir dažādās dalībvalstīs.

Lai noskaidrotu, vai darbinieks veic būtisku darbības daļu dzīvesvietas dalībvalstī, skata tādus faktoros kā darba laiks un/vai atalgojums. Saskaņā ar šiem minētajiem kritērijiem tiek ņemta vērā plānotā situācija nākamajiem 12 mēnešiem, tādējādi maksimālais periods, par kuru šādos gadījumos izsniedz A1 sertifikātu, ir viens gads," teic I. Suraka.

Visi kritēriji, kā arī detalizēta informācija par darbinieku nosūtīšanu pieejama [VSAA mājaslapā](#).

Uzņēmumi darbiniekus uz ārvalstīm nosūta aizvien biežāk

Kā liecina VSAA informācija, pērn A1 sertifikātu Latvijā saņēmuši 10 830 darba ņēmēji, kas ir par aptuveni 30% vairāk nekā gadu iepriekš (7738), no kuriem lielākā daļa strādājusi divās vai vairāk valstīs. Galvenokārt darbinieki sūtīti uz Vāciju, Zviedriju un Somiju, kur to vidēji pavadītais laiks darba pienākumu veikšanai bija vairāk nekā 200 dienas. Mūsu uzņēmumu darbinieki ārvalstīs pārsvarā strādājuši tādās sfērās kā rūpniecība, būvniecība un dažādu pakalpojumu sniegšana.

Un, kā rāda statistika, darbinieku nosūtīšana kļūst aizvien biežāka, jo tikai šā gada pirmajos sešos mēnešos vien A1 sertifikāts izsniegts 12 170 personām, no kurām uz ārvalstīm nosūtīti 11 016 darbinieki, un joprojām saglabājusies tendence strādāt vismaz divās vai vairāk valstīs. Topa augšgalā bez jau minētajām trim dalībvalstīm, kur nosūtīto darbinieku bijis visvairāk, šogad ir arī Norvēģija un Beļģija. Ļoti liels pieaugums bijis transporta nozarē strādājošo darbinieku nosūtīšana uz ārvalstīm.

I. Suraka piebilst, ka patlaban A1 sertifikāta piešķiršana un ar to saistīto formalitāšu kārtošana par darbinieku nosūtīšanu uz ārvalstīm kļuvusi operatīvāka salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Lai šis process notiktu vēl raitāk, VSAA mudina uzņēmumus visu nepieciešamo dokumentāciju iesniegt jau savlaicīgi.

Jāpiezīmē, ka arī Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Eiropas Biznesa atbalsta tīkls regulāri sniedz uzņēmumiem konsultācijas un rīko pasākumus, lai informētu par prasībām, kas saistītas ar darbinieku nosūtīšanu darbā uz ārvalstīm.

